

# Nyt fra Kvægdyrlægerne Midt ApS

## Charlotte afsluttet fagdyrlægeuddannelsen

Et forløb sammen med ca. 20 andre af landets absolut skarpeste eksperter på kvæg-området. Uddannelsen er gennemført på ca. 3 år og har bl.a. omfattet:

- De fleste aspekter indenfor kvægrådgivning vedr. sundhed og produktion i DK
- Mange grundige analyser af besætninger
- Tværfaglig rådgivning

Vi tror på, at uddannelse styrker kvaliteten af den hjælp og rådgivning, som I vil efterspørge nu og fremover.

## Giftige planter

Vær opmærksom på at vi har nogle planter i den danske natur, som kan have alvorlige konsekvenser for kvæg ved for stort indtag.

Vi har tidligere nævnt engbrandbæger, og selvom det er sidst på sæsonen, vil vi gerne nævne den igen. Drøvtyggerne græsser, som regel uden om engbrandbægeren; MEN under tørring og ensilering hø/wrap, mister den sine bitterstoffer. Dermed kan dyrene risikere at æde for stor mængde og få leverskader.

De såkaldte oldenår hvor egetræerne danner ekstra mange agern, skal man være særligt opmærksom hvis man har dyr gående på marker med egetræer i læbælterne. Prøv evt. at indhegn området så dyrene ikke kan spise de nedfaldne agern.

En anden "klassiker" er grene fra beskårne taks. Taks er giftig for de fleste dyr (og mennesker!). Derfor Smid ikke affald fra beskårne buske og hække, hvor dyr har adgang til at æde det.



## Scanning af lungebetændelser

Vi er nu 4 dyrlæger der fast kører rundt med ultralydsscannere i bilen. Vi bruger scannerne til reproduktionsarbejde på både kvæg og får/ged, men også som diagnostisk værktøj ved sygdom.



Charlotte er blevet skarp til at scanne lunger på kalve. Men hvad skal det nu bruges til – kunne man spørge sig selv?

Vi ved, at syge dyr har reduceret tilvækst. Et studie fra 2018 (Dunn et al, 2018) har vist en sammenhæng mellem kalve med lungeforandringer og manglende mælkeydelse på 525kg mælk hos 1.kalvskøerne.

Ved scanning kan lungeinfektioner erkendes før dyret viser sygdomstegn, temperaturstigning og før det kan høres med stetoskop.

Scanning kan vise størrelsen på forandringerne både før og efter behandling. Lungescanning hjælper os betydeligt nærmere på at fastlægge:

- 1) Hvornår får kalvene lungebetændelse og dermed præcisere tidspunktet for den første vaccination.
- 2) Effekt på tilvækst og dermed markere kalve, som anbefales som slagtedyr

De seneste års stigende fokus på forebyggelse har skabt grundlaget for flere gode vacciner i Danmark. Effektiv forebyggelse styrkes af et reelt kendskab de dominerende smittekilder i besætningen. Vi har god erfaring med at klarlægge kalvenes immunstatus, identificere smitstoffer gennem blodprøver og fastlægge tidspunktet for de første lungeforandringer med scanning. Tag en snak med os om mulighederne; - herunder økonomi og finansiering af laboratorietest.

# Nyt fra Dyrlæger & Ko

I dette nyhedsbrev kan du læse om optimal tidspunkt for afhorning af kalve og om det nye hold af dyrlæger, som har taget den 2-årige efteruddannelse i reproduktion hos kvæg.

## Undgå afhorning af helt små kalve

I en større videnskabelig undersøgelse er det undersøgt om kalvenes opfattelse af smerte er forskellig afhængig af tidspunkt for afhorning.

Konklusionen på studiet blev, at afhorning af helt unge kalve ikke kan anbefales.

I studiet blev kalvene delt i 2 grupper. Den ene gruppe blev afhornet når de var 3 dage gamle, og den anden gruppe når de var 35 dage. Spædkalvene viste markant højere smertefølsomhed end de kalve, som først blev afhornet ved 35 dage. Den højere smertefølsomhed varer ved i flere uger efter afhorning. Dette til trods for, at de små kalve blev afhornet med mindre brændejern end de lidt ældre kalve. Alle kalve i studiet fik både lokalbedøvelse og længerevarende smertestillende behandling.



## Afhorning af kødkvæg

Indenfor de næste par måneder begynder mange at tage dyrene på stald. Vi vil i den forbindelse gerne opfordre til, at de kalve der er over 1 måned gamle, som er født ude, og derfor ikke er afhornet endnu; bliver det snarest muligt. Der er ingen grund til at vente til næste forår. Desto hurtigere det gøres, desto mindre gene for dyr og mennesker, desto mindre risiko for blødning og infektion og til sidst er medicinforbruget også mindre.

PS: Det samme gælder i øvrigt vedrørende tyrekalve, der ønskes studet.

## Dyrlæger afsluttet 2-årig efteruddannelse i reproduktion ved kvæg

Gennem de sidste 2 år har et hold kvægdyrlæger været i gang med et målrettet efteruddannelsesforløb indenfor kvægets reproduktion.

Fra Dyrlæger & Ko er følgende dyrlæger uddannet:

- ✓ **Kirsten S. Hansen fra Kvægdyrlægerne Midt**
- ✓ Astrid T. Nørremark fra Ribeegnens Dyrlæger
- ✓ Anne Jusk Knudsen fra Vestjyske Dyrlæger
- ✓ Annie Wesselink fra Optivet
- ✓ Karina Hertel fra Dyrlægegruppen Thy
- ✓ Lau Ranch-Nielsen og Karina A. B. Vester fra BoviCura (tidl. Dyrlægerne Himmerland Kvæg)
- ✓ Mads S. Poulsen fra Kvægdyrlægerne Djursland
- ✓ Ole M. Dittner fra Trehøje Dyrlæger
- ✓ Pia C. Dam fra Skive-Salling Landdyrlæger

Under uddannelsen har deltagerne blandt andet lært at analysere reproduktionsdata, at udarbejde handlingsorienterede løsninger på reproduktionsudfordringer, finde årsagssammenhænge ifm. f.eks. aborter og meget mere.

I gennem forløbet har deltagerne også fået øget deres kompetencer indenfor det tværfaglige samarbejde. Eksempelvis ift. samarbejde med inseminører og avlsrådgivere om at løse reproduktionsudfordringer på besætningsniveau. Flere af deltagerne er endvidere blevet erfarne brugere af scannere til reproduktionsarbejde.

SÅ, hvis du står med nogle udfordringer omkring reproduktionen i din besætning eller allerede har en fornuftig reproduktion, men ønsker at blive et nøk bedre, så kontakt din Dyrlæger & Ko besætningsdyrlæge for at høre mere om muligheden for at få besøg af en af vore reproduktionsdyrlæger.